

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU
Zagreb, Rockefellerova 7.

IZVJEŠĆE

O PREKIDIMA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE TIJEKOM 2005. GODINE

Uredio:
Marijan Erceg, dr. med.

Suradnica:
Zdenka Lesjak, administrator

Zagreb, srpanj 2006. godine

IZVJEŠĆE O PREKIDIMA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE TIJEKOM 2005. GODINE

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece, čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaki prekid trudnoće sukladno zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Prijave prekida trudnoće dostavljaju se za sve žene, bez obzira imaju li stalno prebivalište u Hrvatskoj ili izvan nje.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO – deseta revizija, prekid trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

O00 - Izvanmaternična trudnoća

- O00.0 – Abdominalna trudnoća
- O00.1 – Tubarna trudnoća
- O00.2 – Ovarijalna trudnoća
- O00.8 – Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 – Izvanmaternična trudnoća, nespecificirana

O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)

- O01.0 – Klasična hidatidozna mola
 - O01.1 – Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
 - O01.9 – Hidatidozna mola, nespecificirana
- ### **O02 – Ostali abnormalni produkti začeca**
- O02.0 – Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
 - O02.1 – Neostvoreni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
 - O02.8 – Ostali specificirani abnormalni produkti začeca
 - O02.9 – Abnormalni produkt začeca, nespecificiran

O03 – Spontani pobačaj

O04 – Legalno induciran (medicinski) pobačaj

O05 – Ostali pobačaj

O06 – Nespecificirani pobačaj

O07 – Neuspjio pokušaj pobačaja

Tijekom 2005. godine bilo je prijavljeno **10.255** prekida trudnoće, što predstavlja daljnji pad u odnosu na prethodne godine (2004.- 10.288, 2003.- 10999, 2002.-12.002, 2001.- 12.814, 2000.- 13.870, 1999.-14.700; 1998. godine -15.292; 1997. godine –16.400; 1996. godine – 19.634; 1995. godine –19.950). (Tablica 1., Graf 1.)

U strukturi su najzastupljeniji legalno inducirani prekidi trudnoće, kojih je bilo **4.563** ili 44,5%.

Zabilježeno je **1.906** spontanih prekida trudnoće (18,5%), što je nešto veći udio u odnosu na godinu ranije (1.802-17,5%).

Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeca, O05 Ostali pobačaj, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 37,0% (3.786). U strukturi pobačaja se i nadalje iz godine u godinu povećavaju (1997.- 18,2%; 1998.-21,0%; 1999.-25,5%, 2000.-26,5%, 2001.-29,0%, 2002.-29,1%, 2003.- 28,2, 2004.- 31,6%).

Tijekom 2005. godine zabilježeno je 355 legalno induciranih prekida trudnoće u mladim djevojaka do 19 godina, što čini 7,8 % od svih žena. Za 2004.godinu iznosio je 7,7%.

Od žena u kojih je izvršen legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 30-39 godine. (Tablica 2.).

Specifična stopa legalno induciranih prekida trudnoće bila je u rasponu od 641/100.000 žena u dobi 30-34 godine do 143/100.000 žena u dobi 40-49 godina. (Graf 2.).

Najveći je broj žena koje traže prekid trudnoće u braku (58,6%).

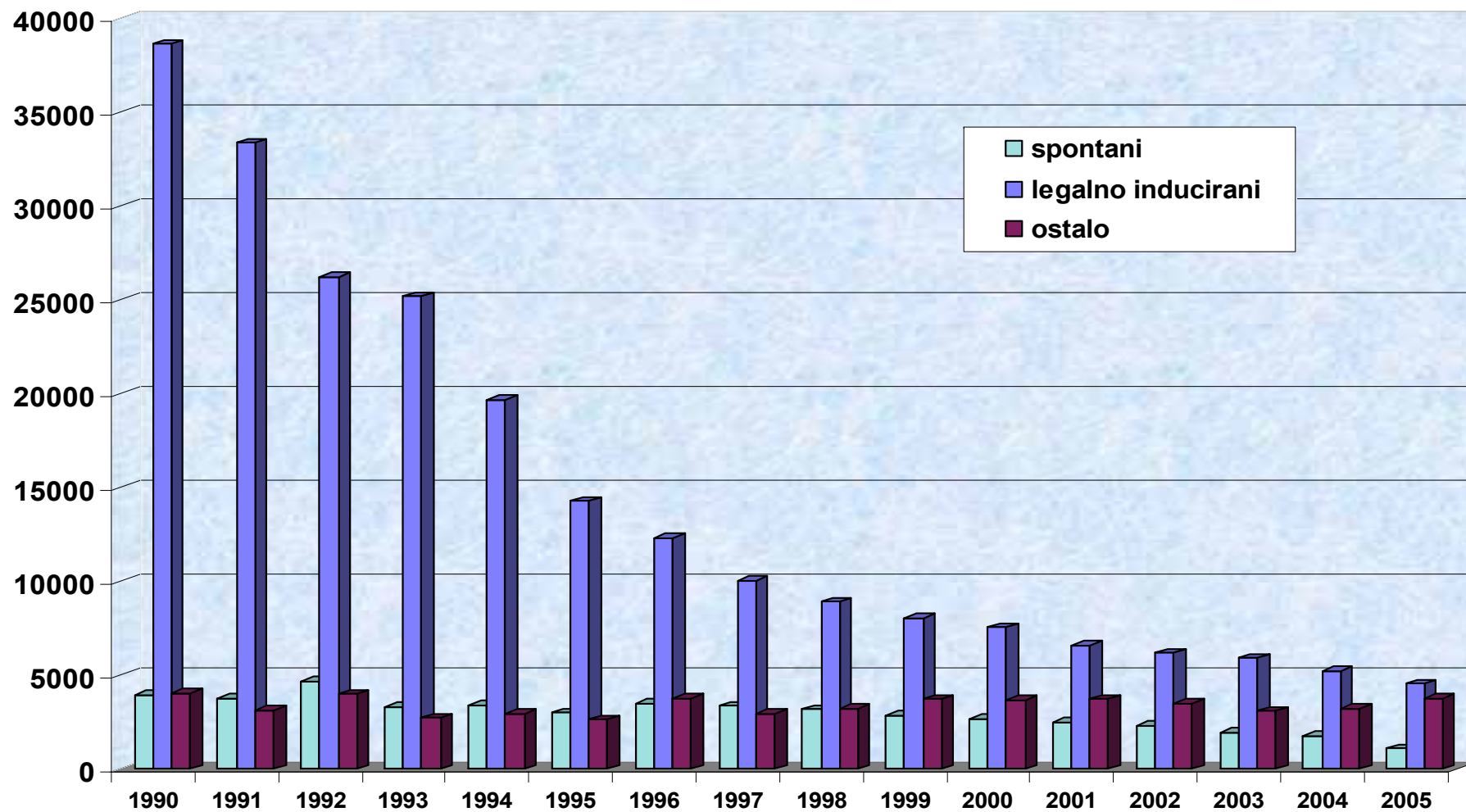
Ako tome dodamo podatak da je među ženama koje traže prekid trudnoće najviše onih koje već imaju dvoje djece – 1.555 ili 34,1% i u 2005. godini se potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće još uvijek često koristi kao sredstvo kontracepcije. (Tablica 3. i Graf 3.)

Analizirajući stope prekida trudnoće prema županiji prebivališta žene, vidimo da je i u 2005. godini najveća stopa na 100.000 žena fertile dobi u Primorsko-goranskoj županiji i iznosi 1.109. Za cijelu Hrvatsku stopa je 422. Najnižu stopu i ove godine ima Splitsko-dalmatinska županija (24). (Tablica 5.)

Rezultati su iskazani na osnovu podataka za 2005. godinu koji su prikupljeni do 30. lipnja 2006 godine. Još jednom moramo napomenuti da dio prijave prekida trudnoće, na žalost ne dobivamo na zakonom propisanom obrascu «Prijave prekida trudnoće», već ih uzimamo iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Tu činjenicu valja imati na umu u procjeni stanja vezanog uz prekide trudnoće u Republici Hrvatskoj.

Graf 1.

Legalno inducirani, spontani te drugi prekidi trudnoće uzrokovani patološkim stanjima, u Republici Hrvatskoj u razdoblju 1990. - 2005. godine

Tablica 1.

**UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH PREKIDA TRUDNOĆE
U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 1991. DO 2005. GODINE**

GODINA	Broj prekida trudnoće UKUPNO	O D T O G A						Broj legalno* induciranih prekida trudnoće na 100 roditelja
		spontani	%	Legalno inducirani	%	Ostali prekidi trudnoće	%	
1991.	40.303	3.788	9,4	33.351	82,7	3.164	7,9	69
1992.	34.906	4.674	13,4	26.223	75,1	4.009	11,5	58
1993.	31.239	3.339	10,7	25.179	80,6	2.721	8,7	53
1994.	26.014	3.396	13,1	19.673	75,6	2.945	11,3	43
1995.	19.950	3.021	15,1	14.282	71,6	2.647	13,3	28
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,2	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 2.

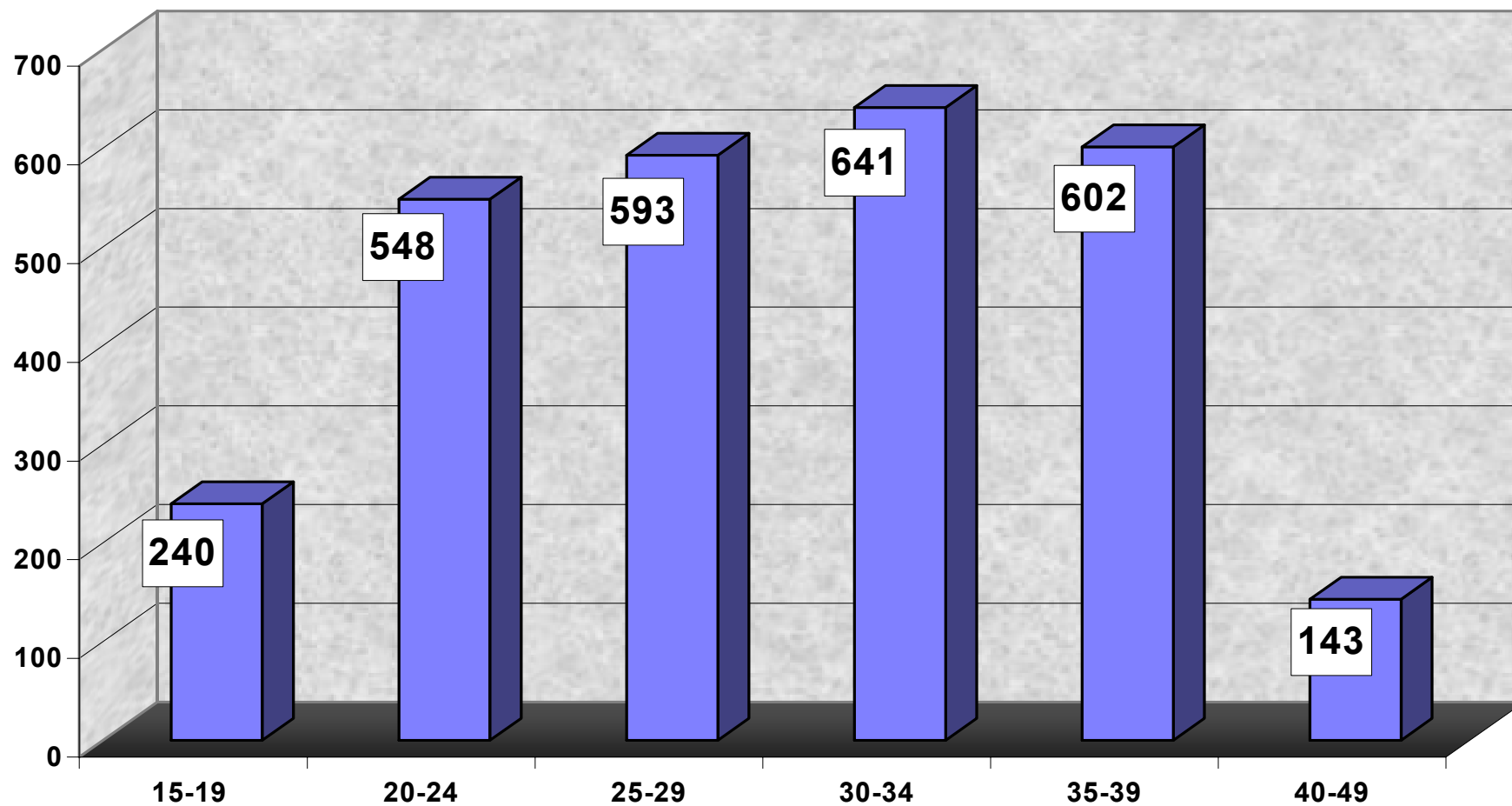
LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE, U RAZDOBLJU OD 1993. DO 2005. GODINE

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN PREKID TRUDNOĆE									UKUPNO
	ADOLESCENTICE				OSTALA DOB					
	< 15	15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	> 50	Nepoznato	
1993.	9 0,03%	99 0,4%	1040 4,1%	1148 4,5%	10241 40,7%	11436 45,4%	2198 8,7%	15 0,1%	141 0,6%	25179 100%
1994.	5 0,03%	87 0,4%	928 4,7%	1020 5,2%	7705 39,2%	9028 45,9%	1790 9,1%	9 0,04%	121 0,6%	19673 100%
1995.	6 0,04%	66 0,5%	675 4,7%	747 5,2%	5494 38,5%	6525 45,7%	1389 9,7%	2 0,01%	125 0,9%	14282 100%
1996.	3 0,0%	72 0,6%	631 5,1%	703 5,7%	4565 37,0%	5654 45,8%	1339 10,8%	3 0,0%	72 0,6%	12339 100%
1997.	0 0,0%	38 0,4%	554 5,5%	592 5,9%	3679 36,7%	4572 45,5%	1122 11,2%	6 0,1%	65 0,6%	10036 100%
1998.	0 0,0%	33 0,4%	501 5,6%	534 6,0%	3255 36,5%	4038 45,3%	1010 11,3%	5 0,1%	65 0,7%	8907 100%
1999.	1 0,0%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2869 35,6%	3611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8064 100%
2000.	4 0,0%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2628 34,9%	3312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7534 100%
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2420 36,8%	2917 44,4%	685 10,4%	1 0,0%	98 1,5%	6574 100%
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2202 35,6%	2743 44,3%	684 11,0%	3 0,0%	77 1,2%	6191 100%
2003.	1 0,0%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2157 36,4%	2528 42,7%	601 10,2%	2 0,0%	141 2,4%	5923 100%
2004.	1 0,0%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1816 34,7%	2219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5232 100%
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 0,0%	144 3,2%	4.563 100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 2.

**Specifične stope legalno induciranih prekida trudnoće
100.000 žena u 2005. godini**

Tablica 3.

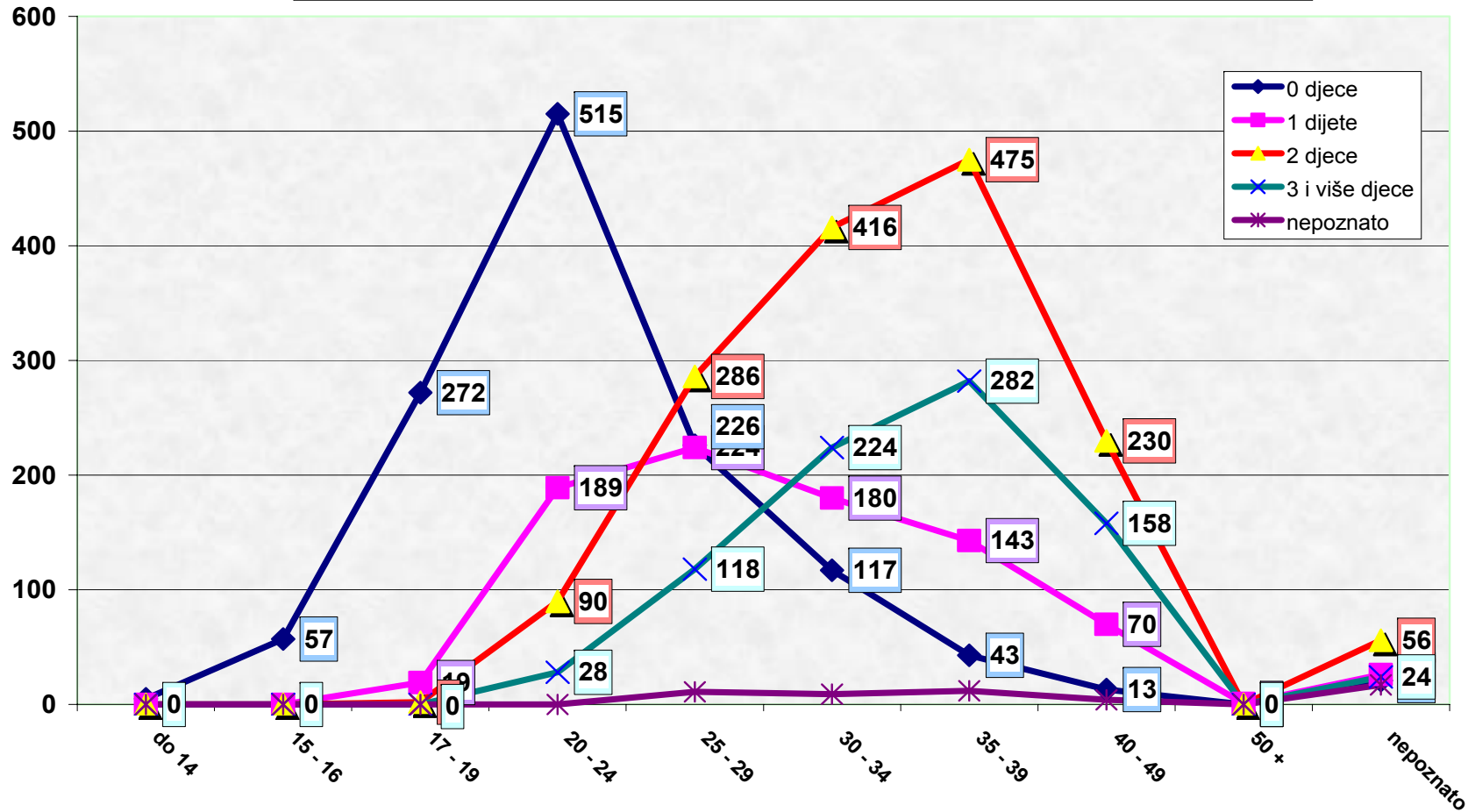
**BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM PREKIDOM TRUDNOĆE
PREMA BROJU ŽIVE DJECE U RAZDOBLJU 1996.- 2005. GODINA**

	B R O J Ž I V E D J E C E							Nepoznato	UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9		
1996	2694	2297	4985	1375	351	14	8	615	12339
%	21,8%	18,6%	40,4%	11,1%	2,8%	0,1%	0,1%	5,0%	100%
1997	2179	1905	3941	1136	373	9	6	487	10036
%	21,7%	19,0%	39,3%	11,3%	3,7%	0,1%	0,1%	4,9%	100%
1998	2026	1615	3434	1086	346	8	4	388	8907
%	22,8%	18,1%	38,6%	12,2%	3,9%	0,1%	0,04%	4,4%	100%
1999	1715	1331	2821	914	316	15	8	944	8064
%	21,3%	16,5%	35,0%	11,3%	3,9%	1,0%	0,1%	11,7%	100%
2000	1730	1301	2668	839	311	23	3	659	7534
%	23,0%	17,3%	35,4%	11,1%	4,1%	0,3%	0,04%	8,8%	100%
2001	1465	1227	2383	866	348	17	11	257	6574
%	22,3%	18,7%	36,2%	13,2%	5,3%	0,3%	0,2%	3,9%	100%
2002	1503	1104	2274	817	319	14	7	153	6191
%	24,3%	17,8%	36,7%	13,2%	5,2	0,2%	0,1%	2,5%	100%
2003	1586	1175	2066	723	286	18	11	58	5923
%	26,8%	19,8%	34,9%	12,2%	4,8%	0,3%	0,2%	1,0	100%
2004	1335	969	1880	658	265	31	5	89	5232
%	25,5%	18,5%	36,0%	12,6%	5,1%	0,6%	0,0%	1,7%	100%
2005	1269	852	1555	577	241	14	2	53	4563
%	27,8%	18,7%	34,1%	12,6%	5,3%	0,3%	0,0%	1,2%	100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 3.

Broj žena s legalno induciranim prekidom trudnoće prema dobi i broju živorođene djece u 2005. godini

Tablica 4.

**BROJ ŽENA S UKUPNIM PREKIDIMA TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE,
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1991.-2004. GODINE**

GODINA	BROJ ŽIVE DJECE								
	UKUPNO	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato
1992.	34906 100%	4559 13,1%	8161 23,4%	12970 37,1%	2449 7,0%	748 2,1%	61 0,2%	19 0,05%	5939 17,0%
1993.	31239 100%	5391 17,3%	6801 21,8%	11957 38,3%	2887 9,2%	782 2,5%	41 0,1%	12 0,04%	3368 10,8%
1994.	26014 100%	4790 18,4%	5079 19,5%	9298 35,7%	2313 8,9%	613 2,4%	29 0,1%	12 0,05%	3880 14,9%
1995.	19950 100%	4047 20,3%	3947 19,8%	6696 33,6%	1804 9,0%	566 2,8%	20 0,1%	10 0,05%	2860 14,3%
1996.	19634 100%	4082 20,8%	3476 17,7%	5982 30,5%	1655 8,4%	461 2,4%	23 0,1%	12 0,1%	3943 20,1%
1997.	16400 100%	3601 22,0%	3142 19,2%	5134 31,3%	1418 8,6%	500 3,1%	23 0,1%	13 0,1%	2569 15,7%
1998.	15292 100%	3571 23,4%	2807 18,4%	4505 29,5%	1469 9,6%	518 3,4%	17 0,1%	9 0,1%	2396 15,7%
1999.	14700 100%	3354 22,8%	2638 18,0%	3914 26,6%	1239 8,4%	459 3,1%	34 0,2%	12 0,1%	3050 20,7%
2000.	13870 100%	3413 24,6%	2728 19,7%	3793 27,4%	1208 8,7%	456 3,3%	47 0,3%	6 0,04%	2219 16,0%
2001.	12814 100%	3373 26,3%	2628 20,5%	3432 26,8%	1209 9,4%	496 3,9%	29 0,2%	20 0,2%	1627 12,7%
2002.	12002 100%	3932 32,8%	2458 20,5%	3326 27,7%	1185 9,9%	512 4,2%	31 0,3%	16 0,1%	542 4,5%
2003.	10999 100%	3461 31,5%	2500 22,7%	2996 27,2%	1041 9,5%	441 4,0%	41 0,4%	17 0,1%	502 4,6%
2004.	10288 100%	3320 32,3%	2410 23,4%	2885 28,0%	986 9,6%	424 4,1%	47 0,5%	18 0,2%	198 1,9%
2005.	10255 100%	3271 31,9%	2130 20,8%	2554 24,9%	914 8,9%	407 4,0%	29 0,3%	13 0,1%	937 9,1%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 5.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2005. GODINU

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Stopa leg.ind.na 100.000 žena fert. dobi	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO – Hrvatska	10.255	1.906	4.563	422	3.786
Grad Zagreb	1.692	418	600	297	674
Županija zagrebačka	377	58	160	207	159
Krapinsko-zagorska	154	43	40	121	71
Sisačko-moslavačka	697	112	407	962	178
Karlovačka	276	78	80	247	118
Varaždinska	412	78	202	457	132
Koprivničko-križevačka	310	61	159	545	90
Bjelovarsko-bilogorska	282	65	40	130	177
Primorsko-goranska	1.247	118	848	1109	281
Ličko-senjska	161	40	93	865	28
Virovitičko-podravska	289	48	144	659	97
Požeško-slavonska	169	43	32	161	94
Brodsko-posavska	317	125	30	72	162
Zadarska	437	88	191	501	158
Osječko-baranjska	946	137	529	655	280
Šibensko-kninska	231	159	21	84	51
Vukovarsko-srijemska	467	80	188	380	199
Splitsko-dalmatinska	453	88	27	24	338
Istarska	783	63	474	908	246
Dubrovačko-neretvanska	222	51	18	61	153
Međimurska	262	64	133	453	65
Strane države	71	27	9		35
Nepoznato	0	0	0		0

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

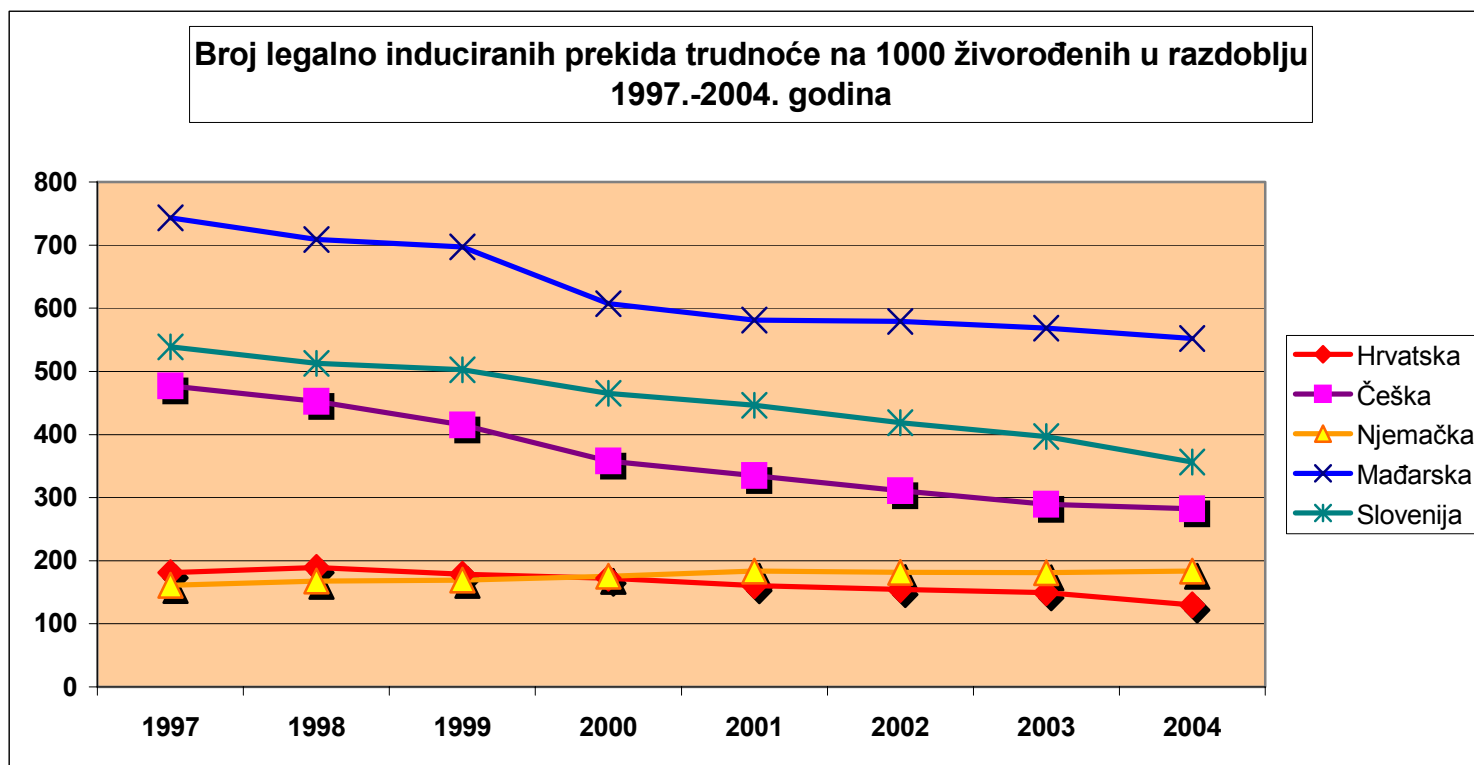
Tablica 6.

**PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA
TRUDNOĆE U 2005. GODINI**

Zdravstvena ustanova	U K U P N O	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO	10.255	1.906	4.563	3.786
KB "Sestre milosrdnice"662	662	220	279	163
OB "Sveti duh"	606	183	36	387
KB "Merkur"	478	1	476	1
KBC Petrova	450	93	21	336
OB Zabok	109	32	28	49
OB Sisak	658	97	422	139
OB Karlovac	219	56	76	87
OB Ogulin	66	31	3	32
OB Varaždin	368	65	187	116
OB Koprivnica	293	53	156	84
OB Bjelovar	222	68	18	136
KBC Rijeka	1.430	139	964	327
OB Gospić	122	43	63	16
OB Virovitica	276	49	142	85
OB Požega	90	34	1	55
OŽB Pakrac	96	7	2	87
OB Slavonski Brod	237	105	10	122
OB Nova Gradiška	76	24	5	47
OB Zadar	447	93	183	171
OB Knin	31	12	0	19
KB Osijek	930	128	557	245
OŽB Našice	78	19	0	59
OB Šibenik	202	8	161	33
OB Vukovar	310	38	192	80
OB Vinkovci	170	48	2	120
KB Split	461	75	21	365
DZ Sinj	16	11	0	5
DZ Supetar	0	0	0	0
DZ Makarska	1	1	0	0
OB Pula	694	60	415	219
OB Dubrovnik	193	47	16	130
DZ Metković	11	3	0	8
ŽB Čakovec	253	63	127	63

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 4.

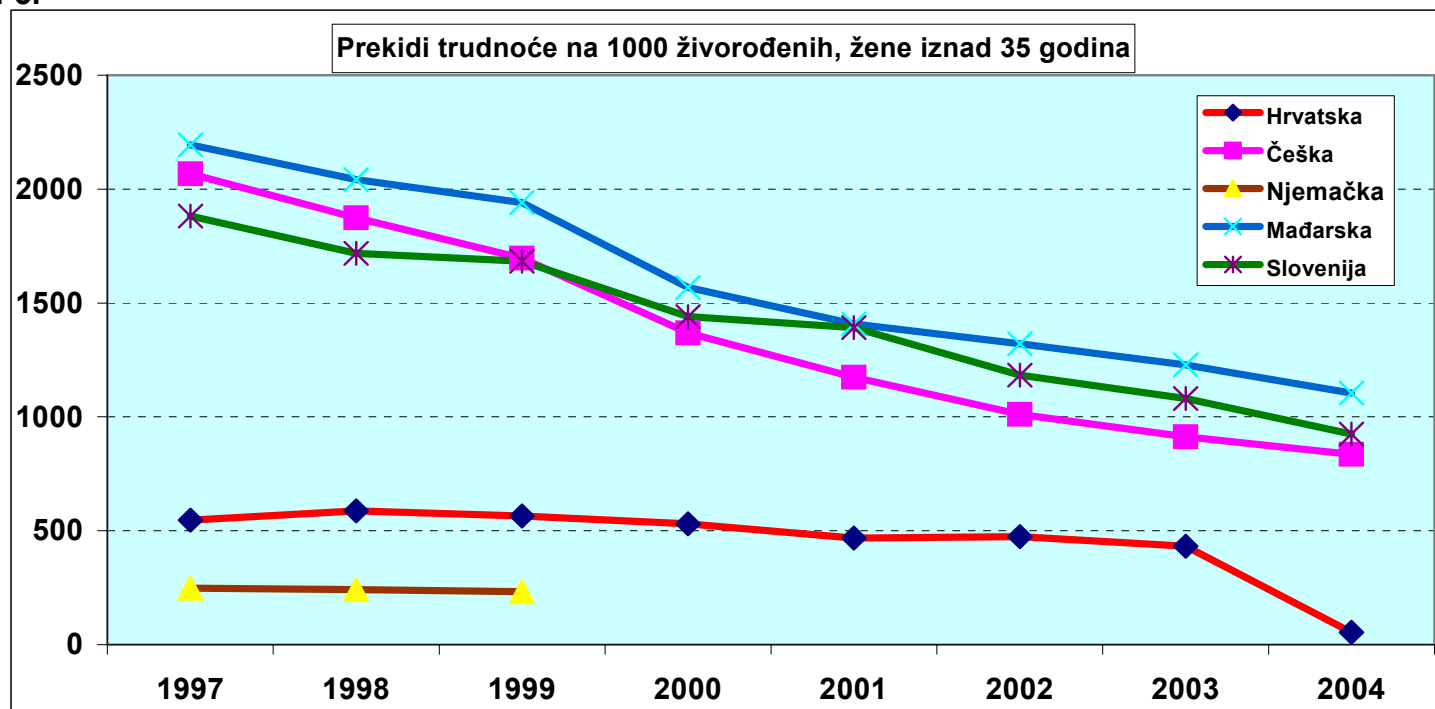

Broj legalno induciranih prekida trudnoće na 1000 živorođenih

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Hrvatska	180,83	189,24	178,49	172,22	160,37	154,41	149,31	129,8
Češka	477,19	452,15	415,3	357,83	334,65	310,93	289,5	282,34
Njemačka	161,16	167,88	169,28	175,51	183,76	181,28	181,16	183,74
Mađarska	743,4	708,84	697,14	607,08	581,2	579,26	568,31	552,25
Slovenija	538,6	512,68	502,48	465,23	446,24	418,66	396,8	356,49

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2006.

Graf 5.

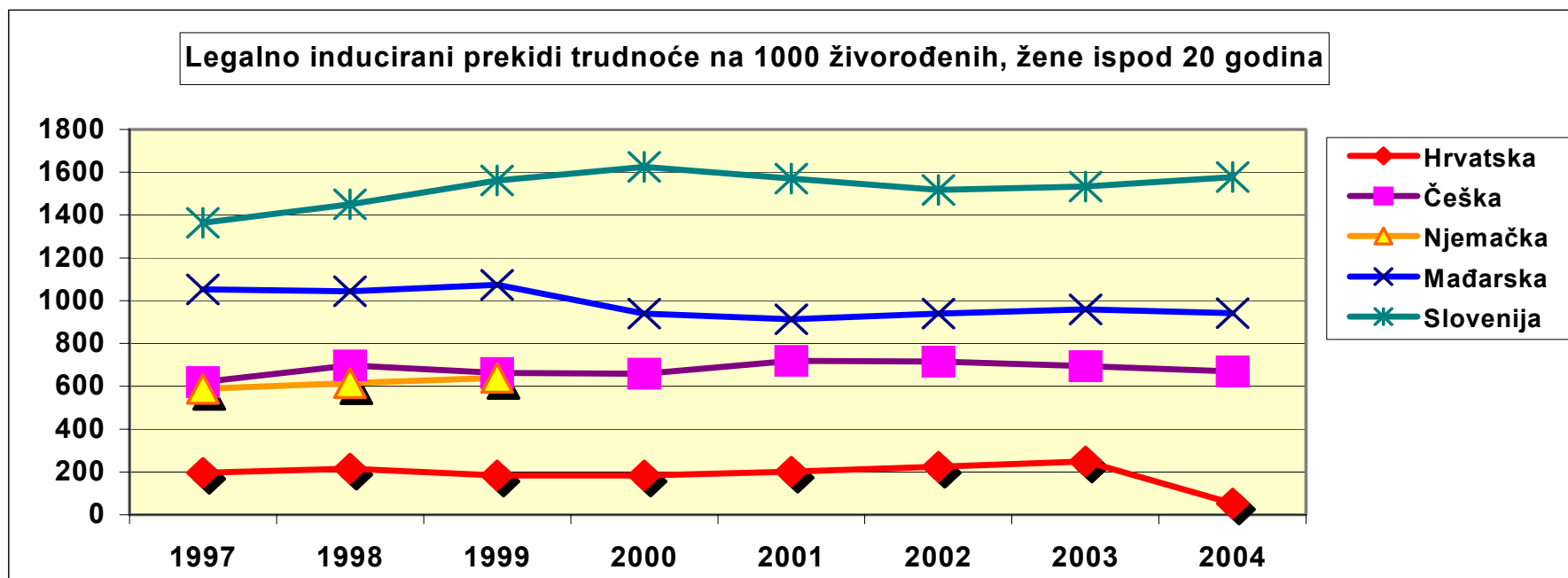

Prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena iznad 35 godina

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Hrvatska	546,26	586,32	564,88	531,11	467,35	473,59	432,56	354,46
Češka	2066,3	1873,05	1696,09	1368,16	1173,49	1010,44	912,93	835,3
Njemačka	247,93	241,8	232,9					
Mađarska	2193,44	2042,15	1940,39	1567,61	1407,83	1321,02	1228,16	1104,64
Slovenija	1880,98	1717,72	1683,04	1440,8	1391,48	1183,69	1081,04	924,1

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2006.

Graf 6.

Legalno inducirani prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena ispod 20 godina

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Hrvatska	196,55	216,02	184,16	182,96	200,53	223,98	249,87	210,53
Češka	619,97	697,10	661,87	658,91	718,32	715,68	694,86	668,76
Njemačka	587,62	614,6	639,95					
Mađarska	1053,26	1044,03	1073,9	938,97	913,42	939,92	958,64	942,23
Slovenija	1363,64	1449,66	1561,72	1625,98	1571,11	1518,13	1533,33	1577,16

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2006.